

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI
ONOR. IMHALLEF NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D

Appell Numru: 427/2023

Il-Pulizija
(Spettur Jonathan Ransley)

VS

Anthony CHIRCOP

Illum, 27 ta' Novembru 2024

Il-Qorti,

Rat is-segwent:

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali nhar is-16 ta' Novembru 2023 fil-konfront ta' **Anthony CHIRCOP**, ta' 42 sena, iben Carmel u Giovanna xebba Borg, imwieled il-Pieta' nhar l-24 ta' Ġunju 1977, detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 356677(M), li ġie mixli talli:

Fid-19 ta' Ottubru 2017 għall-ħabta tas-7.30 ta' filgħaxija, fi Triq Ix-Xatt Gżira:

- (i) B'nuqqas ta' hsieb, bi traskuraġni jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni tiegħu, jew b'nuqqas ta' tharis ta' regolamenti, ikkaġuna l-mewt ta' Stephanie Rapa;
- (ii) Saq vettura bil-mutur tal-għamla Nissan GTR bin-numru ta' reġistrazzjoni SKYLINE u eċċeda l-limitu ta' veloċita' skont il-liġi;
- (iii) Saq vettura bil-mutur tal-għamla Nissan GTR bin-numru ta' reġistrazzjoni SKYLINE bi traskuraġni u b'mod perikoluż u bla kont.

Il-Qorti giet mitluba sabiex titratta mal-imputat bħala reċidiv ai termini tal-Artikoli 49 u 50 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, b'diversi sentenzi mogħtija lil mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta), liema sentenzi saru definittivi u ma jistgħux jiġu mibdula.

Il-Qorti giet ukoll mitluba sabiex f'kaz ta' htija, tordna l-konfiska tal-vettura Nissan GTR bin-numru ta' reġistrazzjoni SKYLINE.

Il-Qorti giet ukoll mitluba sabiex f'kaz ta' htija, l-imputat Anthony CHIRCOP ikollu l-liċenzja tiegħu tas-sewqan revokata jew sospiża għal dak iż-żmien li l-Qorti jidhrilha xieraq.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta), wara li rat l-Artikoli 7, 31, 49, 50 u 225(1) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, ir-Regolament 127 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11, kif ukoll l-Artikoli 15(1)(a) u 15(2) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta, sabet lill-imputat **Anthony CHIRCOP** (illum l-appellant) ħati tal-akkużi kollha miġjuba kontrih u kkundannatu għal perjodu ta' sentejn (2) priġunerija, li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, ġew sospiżi għall-perjodu ta' erba' snin mid-data tas-sentenza, kif ukoll għall-ħlas ta' multa għas-somma ta' hdax-il elf, sitt mija u sitta u erbgħin ewro u sebgħa u tmenin centezmu (€11,646.87).

Ai termini tal-Artikolu 23 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti ordnat il-konfiska tal-*corpus delicti* u cioè` il-vettura tal-għamla Nissan GTR bin-numru ta' registrazzjoni SKYLINE.

In oltre ai termini tal-Artikolu 15(2) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti skwalifikat lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal perjodu ta' sentejn mid-data tas-sentenza.

Il-Qorti spjegat l-import ta' din is-sentenza lill-ħati u x'jiġri jekk huwa jikkommetti reat ieħor fi żmien erba' (4) snin mid-data tas-sentenza.

Illi wkoll, ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti ordnat lill-ħati sabiex iħallas l-ammont ta' tlett elef, seba' mija u disgħa u tletin ewro u sittax-il ċentezmu (€3,739.16) bħala spejjeż relatati ma' esperti maħtura fil-kawża odjerna.

Ai termini tal-Artikolu 392A(2) tal-Kodiċi Kriminali, il-Qorti ordnat illi fi żmien sitt (6) ijiem tax-xogħol, l-Avukat Ġenerali jingħata aċċess għal kopja skenjata tal-atti, flimkien ma' aċċess għal kopja skenjata tas-sentenza.

C. L-APPELL INTERPOST

3. Illi **Anthony CHIRCOP** appella minn din is-sentenza fejn talab lil din il-Qorti sabiex "*tilqa' dan l-appell billi TIRRIFORMA s-sentenza appellata u dan billi filwaqt illi TIKKONFERMAHA f'dik il-parti tas-sentenza fejn fuq ammissjoni, sabitu hati tal-imputazzjonijiet kollha migjuba kontrieh u kkundannatu għal sentejn prigunerija li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kap 9, tal-Liġijiet ta' Malta gew sospizi għal perjodu ta' 4 snin, THASSARHA U TIRREVOKAHA f'dik il-parti tas-sentenza fejn ordnat lill-appellanti jħallas multa għas-somma ta' €11,646,87, u fejn ordnat l-konfiska tal-*corpus delicti* u cioè tal-vettura Nissan GTR targata SKYLINE u wkoll f'dik il-parti tas-sentenza fejn ordnat is-sospensjoni tal-liċenzja tiegħu għal perjodu ta' sentejn, u minflok, timponi piena aktar ekwa u gusta għac-cirkostanzi tal-kaz, f'dan ir-rigward*".

D. IR-RISPOSTA TAL-AVUKAT ĠENERALI

4. Illi l-Avukat Ġenerali wiegħbet għar-rikors tal-appell tal-appellant Anthony CHIRCOP billi sostniet illi din il-Qorti għandha tiċhad it-talba tal-appell intavolat mill-istess appellant fl-intier tagħha u tikkonferma s-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali nhar is-16 ta' Novembru 2023.

E. TRATTAZZJONI TAL-PARTIJET

5. Illi fl-udjenza miżmuma quddiem din il-Qorti nhar it-3 ta' Ġunju 2024, il-Qorti semgħet lil Dr. Daniel Vancell għall-Avukat Ġenerali jiddikjara li kien qed jistrieħ fuq ir-risposta tal-Avukat Ġenerali, kif ukoll it-trattazzjoni tal-parte ċivile dwar l-appell. Imbagħad, fl-udjenza miżmuma quddiem din il-Qorti nhar il-25 ta' Settembru 2024, il-Qorti semgħet it-trattazzjoni tal-appellant.

F. IL-KUNSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

6. Illi mill-atti proċesswali jirriżulta illi nhar id-19 ta' Ottubru 2017 għall-ħabta tat-7.40hrs, il-vittma Stephanie Rapa, mara ta' tletin sena, kienet qegħda taqşam Triq ix-Xatt, il-Gżira, min-naħa tal-baħar għan-naħa tal-ħwienet, meta sfat imtajra minn vettura tal-għamla Nissan GTR bin-numru ta' reġistrazzjoni SKYLINE (bin-numru ufficijali IBU 157) misjuqa mill-appellant, CHIRCOP. Il-Pulizija immedjatament marru fuq il-post u bdew bl-investigazzjoni tagħhom, kif assistiti wkoll mill-esperti li ġew maħtura mill-Maġistrat Inkwirenti, Dr. Doreen Clarke, fil-każ odjern. Fil-kors ta' din l-investigazzjoni, ġew mitkellma diversi xhieda okulari, sar stħarriġ fuq il-post tal-incident, u ġew elevati filmati ta' CCTVs mill-ħwienet fiż-żona fejn seħħ l-istess incident, mil-liema filmati wkoll setgħet tiġi stabbilita d-dinamika tal-incident. Jirriżulta mill-provi proċesswali, kif stabbilit ukoll mill-espert maħtur mill-Maġistrat Inkwirenti, Dr. Mario Buttigieg, u kif anke rriżulta mill-filmati esebiti, illi l-vettura misjuqa mill-appellant kienet qed tinstaq b'veloċita' kbira fil-mument illi Stephanie Rapa kienet qegħda taqşam it-triq u illi seħħ impatt

frontali bejn il-vettura u l-vittma. Jirriżulta wkoll kif mal-impatt, il-ġisem ta' Stephanie Rapa ġie mgħolli 'il fuq, b'għoli kkalkulat li kien dak ta' madwar tliet metri u nofs. Stephanie Rapa ittiehdet ġewwa l-isptar Mater Dei bl-ambulanza sabiex tingħata l-assistenza medika, iżda giet iċċertifikata mejta ftit tal-ħin wara.

7. Sussegwentement, l-appellant odjern tressaq quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u ġie mixli *inter alia* bir-reat ta' omiċidju involontarju u b'sewqan bla kont u perikoluż. Jirriżulta in oltre illi fis-seduta miżmuma quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali fil-15 ta' Mejju 2023, l-appellant irreġistra ammissjoni għall-imputazzjonijiet kif miġjuba kontra tiegħu, u nhar is-16 ta' Novembru 2023, il-Qorti għaddiet għas-sentenza kontra tiegħu fejn, fuq skorta tal-ammissjoni tiegħu, kif inġhad, hija pproċediet billi tiddikjarah ħati tal-imputazzjonijiet kollha kif miġjuba kontra tiegħu u kkundannatu għal perjodu ta' sentejn prigunerija li, bis-saħħa tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, giet sospiża għall-perjodu ta' erba' snin mid-data tas-sentenza, kif ukoll għall-hlas ta' multa fis-somma ta' ħdax-il elf, sitt mija u sitta u erbghin ewro u sebgha u tmenin ċenteżmu (€11,646.87). Il-Qorti ordnat ukoll is-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan tal-appellant fit-termini tal-Artikolu 15(2) tal-Kapitolu 65 tal-Liġijiet ta' Malta u l-konfiska tal-*corpus delicti* u ċioe` tal-vettura tal-għamla Nissan GTR bin-numru ta' reġistrazzjoni SKYLINE.
8. Illi l-gravam li ġie sottopost għall-ġudizzju ta' din il-Qorti jittratta l-piena erogata, u dan in kwantu l-appellant CHIRCOP jilmenta minn dik il-parti tas-sentenza appellata illi permezz tagħha giet ordnata l-konfiska tal-vettura, kif ukoll is-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan tiegħu għal żmien sentejn, u ġie kkundannat għal multa, u dan peress illi, fil-fehma tiegħu, dawn, flimkien ma' sentenza sospiża fil-massimu tagħha, huma onerużi wisq.
9. In kwantu l-konfiska tal-vettura in kwistjoni, l-appellant isostni illi l-Artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali jagħmel referenza biss għal reati volontarji ossia dawk imwettqa b'intenzjoni kriminuża, u mhux ukoll għal reati ta' natura involontarja, u għaldaqstant, skont l-istess appellant, la darba huwa ġie mixli b'reat ta' natura involontarja, il-konfiska tal-*corpus*

delicti m'hijiex tassattiva. In oltre skont l-istess appellant, l-ewwel Qorti ma kellhiex tordna l-konfiska tal-vettura in kwistjoni, meta wiehed iqis illi huwa ġie kkundannat ukoll għal hłas ta' multa f'somma konsiderevoli, għal sentenza sospiża fil-massimu tagħha, u ġiet ordnata wkoll is-suspensjoni tal-liċenzja tas-sewqan tiegħu għall-perjodu ta' sentejn. Skont hu, għalhekk l-ewwel Qorti ma kellhiex għalfejn tordna wkoll il-konfiska tal-vettura, tenut kont illi l-piena erogata fil-konfront tiegħu diġa` kienet waħda oneruża u illi fil-maġġoranza ta' dawn il-każijiet, dejjem tingħata piena alternattiva għal dik ta' prigunerija effettiva. In oltre skont l-appellant, piena ta' prigunerija sospiża hija diġa` piena oneruża biżżejjed u għalhekk ma kienx hemm il-ħtieġa tal-multa, tas-suspensjoni tal-liċenzja għal żmien sentejn u tal-konfiska tal-vettura. Isosnti wkoll l-appellant illi l-fedina penali tiegħu m'hijiex waħda refrattarja, u illi huwa wera rimors għal dak li ġara, u wara l-incident, kellu bżonn sostenn ta' natura psikoloġika. In oltre skont l-appellant, għalkemm huwa rreġistra ammissjoni għall-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu, kien hemm ukoll element ta' kontribuzzjoni kbira min-naħa tal-vittma sabiex seħħ l-incident.

10. Illi huwa prinċipju rassodat fil-ġurisprudenza tal-Qrati Maltin, kif meta l-appellant jirreġistra ammissjoni inkondizzjonata skont il-liġi, dan ifisser illi huwa jkun qiegħed jaċċetta l-ħtija tiegħu għar-reati kif dedotti kontrih u jissottometti ruħu għall-ġudizzju tal-Qorti dwar il-piena li tingħata bħala konsegwenza tal-ammissjoni tiegħu. Ikun għalhekk odjuż illi sussegwentement jinterponi appell mid-deċiżjoni tal-Qorti għaliex ma jaċċettax il-piena kif imposta minnha. Ċertament dan ma jfissirx illi din il-Qorti bħala Qorti ta' reviżjoni m'għandhiex l-obbligu li tirrevedi jekk il-piena imposta mill-ewwel Qorti kinitx waħda li tirrientra fil-parametri li tipprefigġi l-liġi jew jekk kinitx waħda irraġjonevoli jew manifestament eċċessiva fiċ-ċirkostanzi tal-każ.
11. Illi f'materja ta' appell minn piena, sabiex Qorti tal-Appell tibdel il-piena li tkun erogata l-ewwel Qorti, dan tagħmlu biss fl-eventwalita` illi jirriżultalha li tali piena tkun żbaljata fil-prinċipju jew manifestament eċċessiva. Dwar dan, fis-sentenza tagħha tal-25 ta' Awwissu 2005, fil-kawża fl-ismijiet **The Republic of Malta vs Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek**, il-Qorti tal-Appell Kriminali (sede Superjuri)

irreferiet għal *Blackstone's Criminal Practice 2004*, filwaqt illi kompliet tghid illi din hija l-posizzjoni adottata konsistentement mill-Qorti tal-Appell Kriminali, kemm fis-sede Superjuri, kif ukoll f'dik Inferjuri:

“The phrase ‘wrong in principle or manifestly excessive’ has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal’s general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other dispositions appropriate to the case. Thus in *Nuttall* (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, ‘This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, *though they may appear heavy to individual judges*’ (emphasis added). Similarly, in *Gumbs* (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: ‘...*that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle.*” Both Channell J in *Nuttall* and Lord Hewart CJ in *Gumbs* use the phrase ‘wrong in principle’. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to ‘wrong in principle’) words to the effect that the sentence was ‘excessive’ or ‘manifestly excessive’. This does not, however, cast any doubt on Channell J’s dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed.”¹

12. Illi għalhekk din il-Qorti ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti sempliċiment għaliex din tippreskrivi piena oghla minn dik li din il-Qorti kienet tagħti li kieku kienet hi li erogāt il-piena. Sabiex l-appell jirnexxi, jeħtieġ illi l-appellant juri illi l-piena mogħtija mill-Qorti tal-

¹ Hawnhekk dik il-Qorti rreferiet għall-paġna 165, para. D23.45

Magistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-każ. Jeħtieġ għalhekk illi din il-Qorti tagħmel l-analiżi tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Magistrati (Malta) applikatx piena li kienet manifestament eċċessiva, meta wieħed iqis ukoll l-aspetti retributtivi u preventivi tal-piena.²

13. Illi in kwantu l-konfiska tal-vettura in kwistjoni, din il-Qorti tirrileva illi l-appellant m'għandux raġun fl-interpretazzjoni tiegħu tal-applikazzjoni tal-Artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali, ossia illi dan japplika biss f'dawk il-każijiet fejn ir-reat, li tiegħu tinstab ħtija, ikun wieħed ta' natura volontarja. Hawnhekk din il-Qorti tirriferi għal dak li nġhad minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Robert Agius, Ronnie Mackay, Daniel Vella** tal-10 ta' April 2015, fejn hemmhekk, f'ċirkostanzi differenti, iżda bl-applikazzjoni tal-istess prinċipji, il-Qorti tal-Appell Kriminali qieset kif il-limitazzjonijiet għall-applikazzjoni tal-Artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali huma dawk li tipprovdi għalihom il-ligi stess. Bl-istess mod fil-kawża fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Omissis, Aaron Bugeja** tas-27 ta' Mejju 2004, intqal hekk minn din il-Qorti, kif diversament preseduta:

Illi l-artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali jiddisponi appropozitu illi:-

“Il-konfiska tal-corpus delicti, ta' l-istrumenti li servew jew li kien mahsub li jservu sabiex isir id-delitt, u ta' kull ma jkun gie miksub bid-delitt, hija konsegwenza tal-piena stabilita mill-ligi għad-delitt, ukoll jekk il-konfiska ma tkunx espressament imsemmija fil-ligi, barra minn meta persuna, li ma tkunx hadet sehem fid-delitt, ikollha jedd fuq dawk l-oggetti.”

Illi fl-appell Kriminali “Il-Pulizija vs. Raymond Caruana” [16.12.2003] din il-Qorti kienet irriteniet illi mid-dicitura ta' dan l-artikolu kien jidher car illi biex ma ssehhx il-konfiska, il-Qorti trid tkun sodisfatta li (1) ikun hemm jedd ta' terza

² Ara f'dan is-sens is-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-22 ta' Ottubru 2019, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Mohamed Berkouk, Mallem Abderrahmane, Lazhari Zamouche.**

persuna fuq dawk l-oggetti soggetti għall-konfiska u (2) li dik it-terza persuna trid ma tkunx hadet sehem fid-delitt.³

14. Illi applikati dawn il-prinċipji għall-kawża in diżamina, din il-Qorti tqis li s-sottomissjonijiet tal-appellant fuq dan il-punt huma nfondati fid-dritt hekk kif il-liġi, fl-Artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali, ma toħloq l-ebda distinzjoni bejn reati volontarji u reati involontarji għall-fini tal-applikazzjoni tal-istess. L-unika limitazzjoni hija dik li tipprovdi għaliha l-liġi stess bl-użu tad-diċitura “*..barra minn meta persuna, li ma tkunx hadet sehem fid-delitt, ikollha jedd fuq dawk l-oggetti*”, oltre illi r-reat in kwistjoni irid neċessarjament ikun delitt, bħalma hu r-reat ta’ omiċidju involontarju. Fil-każ odjern m’hemmx dubju illi l-vettura in kwistjoni kienet tappartjeni lill-appellant, u *del resto* huwa lanqas qed jallega illi terzi persuni kellhom xi jedd fuq l-istess vettura, daqs kemm huwa minnu wkoll illi l-istess vettura kienet l-istrument li serviet sabiex isir id-delitt u ċioe` l-omiċidju involontarju ta’ Stephanie Rapa, oltre d-delitti l-oħrajn li ġie mixli bihom l-appellant.
15. Illi madankollu, din il-Qorti tirrileva illi l-vettura in kwistjoni baqgħet ma ġietx esebita formalment fl-atti proċesswali. Jirriżulta mill-atti, speċifikament mix-xhieda tal-Ispettur Jonathan Ransley quddiem l-ewwel Qorti, illi wara l-incident in kwistjoni, il-vettura ttiehdet ġewwa St. Andrews⁴, u mir-rapport tal-istess Spettur lill-Maġistrat Inkwirenti, illi “*Il-vettura giet irmonkata bit-tow truck tal-pulizija u ttiehdet il-compound ta’ St. Andrews*”⁵. Jirriżulta wkoll illi fil-fatt, l-espert Dr. Mario Buttigieg, maħtur mill-Maġistrat Inkwirenti, żamm seduta ġewwa l-*compound* tal-Pulizija, f’Saint Andrews, fejn huwa eżamina l-vettura u dan in konnessjoni mal-inkarigu lilu mogħti.⁶ Madankollu, fil-waqt illi l-istess vettura nżammet taħt il-kustodja tal-Pulizija, u baqgħet hekk miżmuma matul il-proċeduri, b’diversi talbiet tal-appellant għar-rilaxx tal-vettura jiġu miċhuda kemm mill-Maġistrat Inkwirenti, kif ukoll mill-ewwel Qorti, minn imkien fil-proċess verbal tal-inkjesta ma jirriżulta illi din ġiet esebita formalment fl-atti tal-istess inkjesta, kif lanqas ma jirriżulta illi din ġiet

³ Ara wkoll f’dan is-sens is-sentenzi ta’ din il-Qorti, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Il-Pulizija (Spettur M. Bayliss) vs Boris Formosa** tad-9 ta’ Marzu 2006 u **Il-Pulizija (Spettur Maurice Curmi) vs Raymond Caruana** tas-16 ta’ Dicembru 2003.

⁴ Ara a fol. 18 tal-proċess.

⁵ Ara a fol. 5 *retro* tal-proċess verbal li jinsab esebit a fol. 51 tal-proċess.

⁶ Ara a fol. 60 u 74 tal-proċess.

esebita formalment fl-atti ta' dawn il-proċeduri. Dan ifisser illi l-vettura in kwistjoni baqgħet taħt il-kustodja tal-Pulizija, u ma giet qatt esebita taħt l-awtorita` tal-Qorti, b'dan għalhekk illi l-ewwel Qorti ma setgħetx tordna l-konfiska tagħha. F'dan ir-rigward, din il-Qorti tirrifera għas-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Francis Aquilina u Patrick Xerri** tas-7 ta' Lulju 1995, fejn ingħad hekk:

Il-konfiska ai termini ta' l-artikolu 23(1) tal-Kodiċi Kriminali ta' strument li serva sabiex delitt isir hija konsegwenza tal-piena stabbilita mil-liġi għad-delitt anke jekk din il-konfiska ma tkunx espressament imsemmija fil-liġi; għaldaqstant il-prassi fil-Qorti tagħna dejjem kienet li lanqas hemm bżonn li tali konfiska tiġi espressament imsemmija fis-sentenza, għax tali konfiska sseħħ awtomatikament purche` li l-istrument in kwistjoni jkun ġie esebit taħt l-awtorita` tal-Qorti. [sottolinear ta' din il-Qorti]⁷

16. Għaldaqstant la darba, kif ingħad, l-istess vettura baqgħet ma gietx esebita formalment fil-proċeduri odjerni, din il-Qorti m'għandhiex għażla għajr illi tirrifirma s-sentenza appellata billi tirrevoka dik il-parti tas-sentenza fejn giet ordnata l-konfiska tal-istess vettura.
17. Illi in kwantu għal dik il-parti tal-piena li tikkonsisti f' multa fl-ammont ta' ħdax-il elf, sitt mija u sitta u erbgħin ewro u sebgha u tmenin ċenteżmu (€11,646.87), din il-Qorti tqis fl-ewwel lok illi din hija piena fil-parametri tal-liġi, hekk kif l-Artikolu 225(1) tal-Kodiċi Kriminali jgħid hekk:

Kull min, b'nuqqas ta' ħsieb, bi traskuraġni, jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni tiegħu, jew b'nuqqas ta' tharis ta' regolamenti, jikkaguna l-mewt ta' xi ħadd, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' prigunerija għal żmien mhux iżjed minn erba' snin jew

⁷ F'dan is-sens ara wkoll is-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Christopher Cope** tas-27 ta' Mejju 2015, fejn ingħad hekk: "8. Kwantu għall-konfiska, it-taxi ma gietx esebita fl-atti u għaldaqstant mhijiex se tiġi konfermata l-konfiska". Ara wkoll is-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Vincent Abela** tal-25 ta' Novembru 2022, fejn dik il-Qorti irrevokat in parte s-sentenza appellata fejn ordnat il-konfiska tal-corporis delicti, "billi din qatt ma kienet eżebita in atti" u s-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Emmanuel Buttigieg** tat-3 ta' Marzu 2003, fejn ingħad hekk: "Kwantu għall-piena, din il-Qorti tosserva, kif osservat tajjeb l-ewwel qorti, li l-arma in kwistjoni qatt ma giet ezibita, anqas formalment, b' mod li ma hemmx lok ta' konfiska." Bl-istess mod, fis-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament preseduta, fl-ismijiet **The Police (Insp. James Turner) vs Sasa Manojlovic** tat-28 ta' Settembru 2022, ingħad hekk: "In this case, however, the Court will not proceed to the forfeiture requested in the charge sheet since the excess sum was never exhibited by the Prosecution in the acts of the proceedings".

multa mhux iżjed minn h̄dax-il elf sitt mija u sitta u erbgħin euro u sebgha u tmenin ċenteżmu (€11,646.87).

18. Jingħad ukoll illi għalkemm il-multa erogata hija fil-massimu li l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet timponi, din il-multa hija tali illi tirrifletti b'mod xieraq iċ-ċirkostanzi tal-każ. Din il-Qorti ma tistax taqbel mal-appellant fejn dan isostni li din il-multa hija wisq oneruża, meta wieħed iqis illi bl-għemil tiegħu, huwa ħasad ħesrem il-ħajja ta' mara ta' tletin sena, hekk illi l-gravita` tar-reat u taċ-ċirkostanzi li sawruh għandhom jiġu riflessi fil-piena. Din il-Qorti tqis ukoll illi m'għandha tattribwixxi l-ebda negliġenza kontributorja lill-vittma, u dan għaliex l-incident fatali kien imputabbli unikament għas-sewqan non-kuranti u estremament perikoluż tal-appellant. Verament illi l-vittma setgħet qasmet it-triq minn fuq *pedestrian crossing*, u illi kien hemm iżjed minn waħda fil-viċinanzi tal-punt minn fejn qasmet it-triq, iżda jirriżulta wkoll mir-relazzjonijiet tal-espert Dr. Mario Buttigieg illi f'distanza qasira ħafna, u f'żona abitata fejn il-limitu tal-veloċita` ma kellux ikun iżjed minn ħamsa u tletin kilometru fis-siegħa, l-appellant saq b'veloċita` ta' mija u erbgħin kilometru fis-siegħa, ħalla *burnout marks* li, mir-relazzjoni tal-espert il-Perit Richard Aquilina, jirriżulta illi kellhom tul ta' 44.80 metri, bl-impatt mal-vittma jkun tant vjolenti illi bid-daqqa ġisem il-vittma mhux biss kisser il-*windscreen* tal-vettura, u ħargu l-*airbags*, iżda l-vittma għoliet madwar tliet metri u nofs. B'kawża tal-veloċita` estrema li kien qed isuq biha l-appellant, huwa poġġa lilu nniffsu f'posizzjoni illi ma setax jieħu azzjoni preventiva skont il-ħtieġa u dan minkejja illi l-vittma ma qassmitx it-triq minn bejn is-siġar, kif jallega f'ċertu punt l-istess appellant, iżda kienet in *plain view*. Jirriżulta in oltre mill-fedina penali tal-appellant illi din mhux l-ewwel darba illi huwa nstab ħati ta' sewqan traskurat, hekk illi fis-sena 2001, huwa nstab ħati ta' sewqan traskurat u talli saq vettura b'ġiri aktar milli jmissu, fis-sena 2014 ta' sewqan bla kont, u fis-sena 2016, ta' sewqan b'nuqqas ta' kont, u perikoluż, u meta ma kienx f'kundizzjoni li jsuq minħabba xorb. Jidher illi madankollu mhux talli l-appellant ma tgħallem xejn minn dan kollu, iżda din id-darba l-aġir tiegħu wassal għal konsegwenzi tassew traġiċi.
19. Illi in kwantu għat-terminu tas-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan, il-Qorti tqis illi fit-termini tal-Artikolu 15(2) tal-Kap. 65 tal-Liġijiet ta' Malta:

Meta r-reat ikun jikkonsisti f'sewqan ta' vettura bil-mutur jew vettura oħra bi traskuraġni kbira jew b'mod perikoluż, il-qorti, b'żieda tal-piena taħt is-subartikolu (1), għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenza tas-sewqan, f'każ tal-ewwel kundanna, għal żmien ta' mhux anqas minn tliet xhur, u f'każ tat-tieni kundanna jew kundanna oħra wara għal żmien ta' mhux anqas minn sena.

20. Illi mill-atti jirriżulta illi din ma kinitx l-ewwel kundanna tal-appellant, hekk kif b'sentenza tal-21 ta' Ġunju 2016, huwa nstab ħati *inter alia* ta' sewqan b'mod perikoluż, u tenut kont ukoll tal-ammissjoni tal-istess appellant għall-addebitu tar-reċidiva, din il-Qorti tqis illi għalhekk l-appellant kellu jiġi skwalifikat milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għal żmien ta' mhux inqas minn sena. Din il-Qorti tqis illi l-iskwalifika tal-liċenzja tas-sewqan, kif imposta mill-ewwel Qorti, mhux biss hija fil-parametri tal-liġi, iżda fiċ-ċirkostanzi tal-każ hija għal kollox xierqa.
21. Għal dawn ir-raġunijiet, salv għal dik il-parti tas-sentenza appellata fejn l-ewwel Qorti ordnat il-konfiska tal-vettura, din il-Qorti tqis li m'hemmx raġuni għalfejn għandha tiddisturba d-diskrezzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fir-rigward tal-piena erogata u dan kemm in kwantu l-multa imposta fit-termini tal-Artikolu 225(1) tal-Kodiċi Kriminali, kif ukoll in kwantu t-terminu tas-sospensjoni tal-liċenzja tas-sewqan, skont l-Artikolu 15(2) tal-Kap. 65 tal-Liġijiet ta' Malta u għaldaqstant, f'dan ir-rigward, l-aggravju tal-appellant qed jiġi miċħud.

DECIDE

Għaldaqstant, għar-raġunijiet suesposti, taqta' u tiddeciedi billi tilqa' *in parte* l-appell interpost minn **Anthony CHIRCOP** u tgħaddi għalhekk sabiex tirriforma s-sentenza appellata u dan billi:

- i) Tikkonfermaha fil-parti fejn l-appellant instab ħati tal-imputazzjonijiet kollha kif miġjuba fil-konfront tiegħu;

- ii) Tikkonfermaha wkoll f'dik il-parti fejn gie kkundannat għal piena ta' sentejn (2) prigunerija, li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, giet sospiża għall-perjodu ta' erba' (4) snin mid-data tas-sentenza, liema perjodu għandu jibda jiddekorri mil-lum;
- iii) Tikkonfermaha wkoll fil-parti fejn l-appellant gie kkundannat għal piena ta' multa fis-somma ta' ħdax-il elf, sitt mija, u sitta u erbgħin ewro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€11,646.87);
- iv) Tikkonfermaha in oltre fil-parti fejn l-appellant gie skwalifikat milli jkollu jew milli jikseb liċenzja tas-sewqan għall-perjodu ta' sentejn mid-data tas-sentenza, liema perjodu għandu jibda jiddekorri mil-lum;
- v) Tikkonfermaha fil-parti fejn fit-termini tal-Artikolu 533 tal-Kodiċi Kriminali, l-appellant gie ordnat illi jħallas is-somma ta' tliet elef, seba' mija, u disgħa u tletin ewro u sittax-il ċenteżmu (€3,739.16), rappreżentanti spejjeż relatati mal-esperti maħtura fil-każ; u
- vi) Tirrevokaha fil-parti fejn fit-termini tal-Artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali, ordnat il-konfiska tal-*corpus delicti* u cioè` il-vettura tal-għamla Nissan GTR bin-numru ta' registrazzjoni SKYLINE.

Fit-termini tal-Artikolu 28A(4) tal-Kodiċi Kriminali, il-Qorti spjegat lill-appellant, fi kliem ċar u sempliċi, il-konsegwenzi skont il-liġi, kemm il-darba huwa jikkommetti reat ieħor, punibbli bi prigunerija, fil-perjodu operattiv tas-sentenza sospiża.

Natasha Galea Sciberras
Imħallef